

Sweden
Sverige

United Nations Entity for Gender Equality
and the Empowerment of Women

Оцінка існуючих статистичних і адміністративних даних, необхідних для моніторингу зобов'язань щодо ґендерної рівності

Володимир Саріогло

Проект ООН Жінки за фінансової підтримки Уряду Швеції

- ✓ Дані збираються і поширюються в розбивці за ознакою статі;
- ✓ Дані відображають гендерну проблематику;
- ✓ Дані базуються на концепціях та визначеннях, які належним чином відображають різноманіття жінок і чоловіків і фіксують всі аспекти їх життя;
- ✓ Методи збору даних враховують стереотипи та соціальні і культурні фактори, які можуть викликати гендерно обумовлені викривлення в даних.

Основними джерелами даних для гендерної статистики є результати державних статистичних спостережень, що проводяться Держстатом як самостійно, так і з використанням адміністративних даних Міністерств і відомств.

У 2019 році згідно Плану державних статистичних спостережень (ДСС) Держстат реалізує 96 ДСС.

З них у 14 ДСС, згідно з Планом ДСС, вимірюються показники з розбивкою за статтю.

Характеристика ДСС, в яких дані збираються з розбивкою за статтю

Структурний підрозділ Держстату	Код ДСС	Назва ДСС
Департамент статистики населення	1.01.01.02	Природний рух населення (народження, смерті, шлюби, розлучення)
	1.01.01.03	Чисельність та склад населення
	1.01.01.04	Основні показники, що характеризують демографічні процеси
Департамент статистики праці	1.02.01.01	Обстеження робочої сили
	1.02.02.01	Обстеження підприємств із питань статистики праці
	1.02.02.04	Умови праці на підприємствах
Департамент статистики послуг	1.03.00.01	Мережа та діяльність дошкільних навчальних закладів
	1.03.00.03	Мережа та діяльність вищих навчальних закладів
	1.03.00.04	Робота аспірантури та докторантури
	1.04.00.01	Травматизм на виробництві
	2.03.12.02	Колективні засоби розміщування
	2.07.01.01	Здійснення наукових досліджень і розробок
	1.05.00.01	Обстеження умов життя домогосподарств
Департамент обстежень домогосподарств		
Департамент статистики сільського господарства та навколишнього середовища	2.03.07.19	Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості

Визначення існуючих прогалин у процесах збору, обробки та поширення (публікації) даних, що складають основу для гендерної статистики в Україні, виявлення можливостей та найбільш ефективних шляхів для покращення гендерної статистики

ДСС, в яких збирається демографічна інформація, є основою для формування гендерної статистики в Україні. В цілому, методологія їх проведення відповідає міжнародним стандартам і потребам гендерної статистики. Серйозною проблемою України в області демографічної статистики є те, що країна не провела перепису населення раунду 2010 року. Це суттєво погіршило надійність всієї демографічної і, зокрема, гендерної статистики.

Проблематика гендерної статистики не зазначається ні в меті ОРС, ні в методології його проведення. Водночас, враховуючи, що стать респондентів є однією з основних їх характеристик, що фіксуються в обстеженні, потенційно існує можливість суттєвого розширення переліку гендерно чутливих показників, що можуть формуватися за результатами цього спостереження. Зокрема, це характеристики молоді (за статтю), яка не навчається і не працює (це один з важливих індикаторів Цілей сталого розвитку), більш детальні характеристики безробітних та економічно неактивних жінок і чоловіків та ін. Удосконалення процесів обробки результатів ОРС для розрахунку та публікації зазначених показників не потребуватиме суттєвих витрат ресурсів.

Проблематика гендерної статистики не зазначається як одна з цілей проведення ОПСР. Стать штатних працівників при зборі інформації враховується лише для показників блоку «Кількість штатних працівників» (форма № 1-ПВ (квартальна)). На нашу думку, важливою є також можливість отримання з розбивкою за статтю показників блоків «Втрати робочого часу штатних працівників», «Склад фонду оплати праці штатних працівників», «Розподіл штатних працівників за розмірами заробітної плати».

Проблематика гендерної статистики не зазначається в основних положеннях методології ОУЖД. Разом з тим, враховуючи, що стать респондентів є однією з основних характеристик членів домогосподарств, що фіксуються в обстеженні, потенційно існує можливість суттєвого розширення переліку гендерно чутливих показників, що формуються за результатами ОУЖД. Зокрема, актуальними є показники рівня життя одиноких жінок похилого віку за типами місцевості, які могли би оцінюватись принаймні на національному рівні, більш детальні характеристики рівня життя і, зокрема, бідності жінок з розбивкою за віковими групами, місцем проживання, інвалідністю і т.п. Як і в ОРС, удосконалення процесів обробки результатів ОУЖД для розрахунку та публікації додаткових показників за нашими оцінками не потребувало би значних витрат ресурсів.

- ✓ Не всі гендерно чутливі дані збираються або публікуються з розбивкою за статтю з належним рівнем деталізації;
- ✓ Не всі міжнародні зобов'язання щодо вимірювання гендерно чутливих показників виконуються (ЦСР, мінімальний набір гендерних показників ООН та ін.);
- ✓ Методологія діючих ДСС не завжди орієнтована на вимірювання гендерно чутливих показників (бідність жінок з розбивкою за віком, зайнятість молоді, яка не працює і не навчається, зайнятість жінок, які мають дітей до 3, до 6 років, тощо)

- ✓ Організація нових статистичних спостережень з метою усунення прогалин в охопленні гендерної проблематики офіційною статистикою України;
- ✓ Вимірювання нових статистичних показників гендерного характеру за результатами діючих ДСС;
- ✓ Удосконалення процесів збору, обробки та поширення даних для вимірювання існуючих показників гендерного характеру з метою деталізації даних, що публікуються, та підвищення їх якості.

- ✓ **Обстеження з питань становища жінок в Україні для отримання основних показників, що вимірюються за результатами мультиіндикаторних кластерних обстежень домогосподарств: репродуктивного здоров'я, харчування, санітарних умов, захворюваності на ВІЛ/СНІД, статевої поведінки тощо.**
- ✓ **Обстеження використання часу (бюджету часу) для вимірювання відповідних показників ЦСР та інших актуальних показників, що мають яскраво виражений гендерний характер.**

За результатами державного вибіркового обстеження робочої сили

Детальні характеристики молоді, яка не працює и не навчається;

Характеристики вертикальної та горизонтальної невідповідності освітньо-кваліфікаційних характеристик робочої сили за освітою та зайнятістю за статево-віковими групами.

- ✓ Удосконалення форм збору даних діючих ДСС в аспекті повноти збору статистичних даних у розбивці за статтю;
- ✓ Удосконалення методологічного і методичного забезпечення діючих ДСС з метою підвищення ступеня їх орієнтації на збір та обробку інформації з урахуванням гендерної проблематики;
- ✓ Забезпечення можливості деталізації даних гендерного характеру, що публікуються за результатами діючих ДСС, на основі застосування ускладнених методів обробки даних.

- ✓ Показники мають бути гармонізованими за сукупностями населення, яке вони характеризують;
- ✓ Показники мають бути гармонізованими за періодами часу, який вони характеризують;
- ✓ Рівень надійності показників має бути визначеним;
- ✓ Показники мають бути своєчасними;
- ✓ Показники мають бути порівняними.

Дякую за увагу!